

Handläggare
Charlotte Gredenberg
Telefon: 0850824400

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2021-02-18

Yttrande över Stadsrevisionens projektrapport Språkutveckling i förskolan

Förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner yttrandet.
2. Yttrandet skickas till stadsrevisionen

Sammanfattning

Skärholmens stadsdelsnämnd har i uppdrag att svara på Stadsrevisionens projektrapport ”Språkutveckling i förskolan”. Utifrån resultatet av granskningen inom stadsdelsförvaltningen kommer Stadsrevisionen med flera rekommendationer. Förvaltningen instämmer i rapportens bedömning att arbetet med att ge förutsättningar för verksamheterna att nå de krav på språkutveckling som ligger i förskolans uppdrag behöver vidareutvecklas.

Bakgrund

Stadsrevisionens projektrapport ”Språkutveckling i förskolan” har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd för yttrande. Stadsrevisionen har granskat hur staden arbetar med språkutveckling i förskolan. Revisionens samlade bedömning är att granskade nämnder, däribland Skärholmens stadsdelsnämnd, behöver vidareutveckla arbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning förskola.

Ärendet

Stadsrevisionen har granskat hur staden arbetar med språkutveckling i förskolan. Revisionens samlade bedömning är att granskade nämnder, däribland Skärholmens stadsdelsnämnd, behöver vidareutveckla arbetet.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stab

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

I projektrapporten sammanfattas att Skärholmens stadsdelsnämnd behöver säkerställa att:

1. Pedagogernas kunskap i det svenska språket är tillräcklig för att kunna uppfylla läroplansuppdraget och nationell lagstiftning.
2. Den individuella dokumentationen tydligt och systematiskt visar varje barns individuella behov av språkutveckling och förändringar i lärandet över tid.
- 3.Handledningar som rör språkutveckling är aktuella och ta ställning till hur de ska implementeras i verksamheterna.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i projektrapportens bedömning att arbetet med att ge förutsättningar för verksamheterna att nå de krav på språkutveckling som ligger i förskolans uppdrag behöver vidareutvecklas. Nedan redogörs för förvaltningens synpunkter och förslag utifrån de utvecklingsområden som projektrapporten identifierat.

Pedagogernas kunskap i det svenska språket är tillräcklig för att kunna uppfylla läroplansuppdraget och nationell lagstiftning

Alla barn har rätt att delta i en pedagogisk utbildning och undervisning där pedagoger har kunskap i det svenska språket. Den språkkurs i svenska för pedagoger som startade år 2020 fortsätter år 2021. Innan kursstart görs en kartläggning genom ett språkligt och skriftligt test för att ha ett nuläge att utgå ifrån. Var tredje vecka har förvaltningen en digital uppföljning via Teams med SFI Söderort samt kontaktpersoner från samtliga förskoleenheter. Innehåll i kursen följs upp, kontaktpersonerna förmedlar återkopplingar som de fått från deltagare samt att lärarnas reflektioner kring engagemang och kunskap hos deltagarna lyfts fram. Vid avslutad termin får varje deltagare en skriftlig återkoppling från lärarna med utveckling som skett samt vad individen behöver fortsätta utveckla vad gäller det talade samt skriftspråket. Ansvarig rektor tar del av denna återkoppling. Lärare kan även i dialog med rektor ge en rekommendation om deltagaren ska fortsätta kursen.

Andra kompetensinsatser inom förvaltningen som exempelvis Läslyftet samt TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) behöver dock en tydligare och systematisk uppföljning. Ett faktum som förvaltningen kommer ta fram rutiner för under 2021.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stab

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Den individuella dokumentationen tydligt och systematiskt visar varje barns individuella behov av språkutveckling och förändringar i lärandet över tid.

Dokumentation sker på samtliga avdelningar och då huvudsakligen via det pedagogiska verktyget OneNote. Det är främst på gruppnivå som dokumentation sker, uppföljning kring varje barns lärande och utveckling sker till stor del muntligt samt att det saknas en tydlig systematik i uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbetet. Flertalet förskolor har språksamtal vid inskolning av nya barn men samtalet följs inte upp löpande under året. Förvaltningen kommer arbeta vidare med detta under året. Det systematiska kvalitetsarbetet kommer följas upp vid fler tillfällen under året och kommer fortsatt vara ett av målen i förskoleavdelningens verksamhetsplan (som syftar till att ge medarbetarna rätt förutsättningar i utbildning/undervisning). Samtliga ledningsteam ska vidare upprätta ett system för enhetens systematiska kvalitetsarbete i det pedagogiska verktyget OneNote eller motsvarande.

Säkerställa att handledningar som rör språkutveckling är aktuella och ta ställning till hur de ska implementeras i verksamheterna.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att systematisera och likrikta det språkutvecklande arbete som redan sker. Arbetet ska inte vara beroende av pedagogernas olika språkliga och pedagogiska förutsättningar samt av de pedagogiska utvecklingsledarnas olika specialistområden. Basmiljödokument är en del i arbetet men under året kommer förvaltningen även arbeta vidare med det stödmaterial kring språkutvecklande arbetssätt som utbildningsförvaltningen tagit fram. Genom att komplettera stödmaterialet med stadsdelens kvalitetsarbete är målet att stödmaterialet ska ge Skärholmens förskolor likvärdiga arbetssätt i språkarbetet. Samtliga ledningsteam samt stadsdelens specialpedagoger kommer vara med i arbetet och tillsammans diskutera hur det färdiga materialet sedan ska implementeras i förskolorna.

Jämställdhetsanalys

Programmet för ett jämställt Stockholm lyfter målet om en jämställd utbildning som ett av stadens fokusområden. En jämställd utbildning innebär att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling. Förskolans utbildning och undervisning ska utformas så att den möter flickors och pojkars behov på likvärdiga villkor. Alla barn har rätt att delta i en pedagogisk utbildning och undervisning där pedagoger har kunskap i det svenska språket. Genom att tydligare fokusera på det systematiska kvalitetsarbetet i linje med revisionens rekommendationer ser förvaltningen att likvärdighet främjas.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Britt Karlsson
Ansvarig

Bilagor

1. Språkutveckling i förskolan Projekt rapport nr 9/2020
Stadsrevisionen

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stab

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-01-27
Britt Karlsson, Ansvarig	2021-01-25